

30.09.2022
KSL/159/03.08.01.06/2022

Kyyjärven kunta
kirjaamo@kyyjarvi.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 15.8.2022

LAUSUNTO KYJJÄRVEN KAUNISKANKAAN TUULI- JA AURINKOVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVAN LUONNOKSESTA JA YVA-SELOSTUKSESTA

Kauniskankaan tuulivoima- ja aurinkovoimahankkeen kaavoituksen ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tavoitteena on mahdollistaa enintään 15 tuulivoimalan, 230 hehtaarin suuruisen aurinkovoimala-alueen sekä niihin liittyvien huoltoteiden ja maakaapeleiden rakentaminen. Hanke etenee maankäyttö- ja rakennuslain sekä YVA-lain mukaisena kaavan ja YVA:n yhteismenettelyinä. YVA-menettelyssä tarkastellaan tuulivoimaloiden sijoittelun osalta kahta vaihtoehtoa, 15 voimalaa (VE 1) ja 13 voimalaa (VE 2) sekä hankkeen toteuttamatta jättämistä (VE 0). Kauniskankaan tuulivoimaosayleiskaavaluonnos on ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellun vaihtoehdon VE 1, 15 voimalaa, mukainen.

Keski-Suomen liiton lausunto koskee hanketta kokonaisuudessaan Keski-Suomen maakuntakaavan ja vireillä olevan Maakuntakaavan 2040 prosessin ja ohjausvaikutuksen osalta.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 valmisteluaineisto (kaavaluonnos) oli nähtävillä 7.3.-5.5.2022. Maakuntakaava 2040 käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoimatuotantoa, hyvinvoinnin aluerakennetta ja liikenteen päivystarpeita. Seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotantoon soveltuvan alueen kokorajaksi on määritelty yli 9 voimalan ja yli 8 km² laajuiset alueet. Kaavaluonnoksessa esitettiin yhteensä 21 tuulivoimatuotantoon soveltuvaa aluetta (tv). Yksi kaavaluonnoksen tv-alueista oli vt:n 16 molemmin puolin ulottuva alue nimeltä Kauniskangas.

Maakuntakaavan 2040 luonnosvaiheen mukaisesta kokonaisuudesta on tehty Natura-arvioinnin tarveharkinta. Tarveharkinnassa arvioidaan, heikentääkö kaavan toteuttaminen todennäköisesti merkittävästi Natura 2000 -alueiden luonnonarvoja. Jos kaava ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura-alueiden luonnonarvoja, kaava voidaan hyväksyä ilman luonnonsuojelulain (LsL) 65 §:n tarkoittamaa arviointia. Jos tarveharkinnan perusteella jokin kaavamerkinnän tai kaavamerkintöjen toteuttaminen heikentää todennäköisesti merkittävästi Natura-alueiden suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, kaavan vaikutuksista on tehtävä LsL 65 §:n tarkoittama arvio. Tarveharkinnan tuloksista on neuvoteltu Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa 9.6.2022. Tarveharkinnan ja ELY-keskuksen asiantuntijaohjauksen pohjalta todettiin, että LsL 65 §:n tarkoittama Natura-arviointi on tehtävä seuraavien Maakuntakaavan 2040 luonnoksessa esitettyjen tuulivoima-alueiden osalta: Kettukangas, Hautakangas, Kauniskangas ja Lehtomäki. Lisäksi Natura-arvoihin liittyvä yhteisvaikutusten arviointitarve koskee alueita Ilosjoki, Korkeakangas ja Hanhineva. Yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee huomioida kaikki Natura-alueiden vaikutusalueilla olevat tuulivoimahankkeet, joista on arvioinnin kannalta riittävät tiedot, kuten laajuus ja aluerajaukset. Vaikutukset voivat kohdistua Seläntauksen suot, Multarinmeren, Saarisuon, Haukisuon ja Kulhanvuoren Natura-alueiden suojeluperusteisiin.

Natura-arvioinnin toteuttamisen vaihtoehtoina oli poistaa ko. tv-alueet kaavasta tai poistaa osa tv-alueista, mikä rajaa arviointitarvetta pienemmäksi. Maakuntakaavaluonnoksen mukaisella Kauniskankaan tv-alueella todettiin olevan vaikutuksia useisiin Natura-alueisiin ja yhteisvaikutuksia useiden tv-alueiden kanssa. Johtopäätöksenä päätettiin esittää kaavaluonnoksen mukaisen tv-alue Kauniskankaan jättämistä pois Natura-arvioinnista ja samalla maakuntakaavan 2040 ehdotuksen valmistelusta. Maakuntahallitukselle on esitelty Natura-arvioinnin kohdentuminen Maakuntakaavan 2040 luonnoksen perusteella tehdyn Natura-tarveharkinnan pohjalta ja siitä ELY-keskuksen kanssa käydyn neuvottelun tuloksena (MH 17.6.22 50§).

Maakuntakaavan 2040 ehdotusvaiheen valmistelu on käynnistynyt. Syksyn aikana toteutetaan useita maakuntakaavaehdotuksen mukaiseen kokonaisuuteen olennaisesti vaikuttavia selvityksiä ja vaikutusten arvioiteja: Natura-arviointi, sähkönsiirron selvitys, maisemavaikutusten arviointi ja metsäpeuran liikkumista ja vasomisalueita koskeva selvitys sekä tuulivoiman sosiaaliseen hyväksyttävyyteen pureutuva hanke ja kansalaisraati. Maakuntakaavan 2040 ehdotusvalmistelua varten toteutettavissa selvityksissä ja vaikutusten arvioinnissa huomioidaan maakuntakaavaluonnoksen mukainen kokonaisuus, pois lukien maakuntakaavaluonnoksen mukainen tv-alue Kauniskangas. Sähkönsiirron selvityksessä ja Natura-vaikutusarvioinnissa huomioidaan lisäksi maakunnassa ja naapurimaakunnissa lähialueilla vireillä olevat tuulivoimahankkeet, joista on ollut riittävä valmisteluaineisto käytettävissä selvitysten käynnistymisvaiheessa.

Natura-arviointi toteutetaan seuraavien Maakuntakaavan 2040 luonnoksessa esitettyjen tuulivoima-alueiden osalta: Kettukangas, Hautakangas ja Lehtomäki. Lisäksi Natura-arvioihin liittyvä yhteisvaikutusten arviointi tv-alueilta Ilosjoki, Korkeakangas ja Hanhineva. Yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioidaan kaikki Natura-alueiden vaikutusalueilla olevat tuulivoimahankkeet, joista on arvioinnin kannalta riittävät tiedot, kuten laajuus ja aluerajaukset arvioinnin käynnistyessä syyskuussa. Vaikutukset voivat kohdistua Seläntauksen suot, Multarinmeren, Saarisuon, Haukisuon ja Kulhanvuoren Natura-alueiden suojeluperusteisiin. Natura-arvioinnin tulos ratkaisee, onko arvioinnin kohteena olevat tv-alueet mahdollista esittää maakuntakaavassa. Arviosta on pyydetty lausunto Keski-Suomen ELY-keskukselta ja Metsähallitukselta ja mahdollisilta muilta alueiden haltijoilta. Lausunto on annettava 6 kk kuluessa. Arviointi valmistuu marraskuun lopussa.

Kauniskankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaavaluonnoksen mukainen hanke huomioidaan maakuntakaavaa varten tehtävässä Natura-arvioinnissa yhteisvaikutusten osalta, sekä myös koko maakuntaa koskevassa sähkönsiirron selvityksessä.

Kauniskankaan osayleiskaavaluonnoksen ja YVA-selostuksen mukaisella alueella on nähtävillä olevan aineiston perusteella tarve yhteisvaikutusten arvioinnille muiden hankealueen vaikutusalueella olevien tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden kanssa. Maakuntakaavaa 2040 varten laaditut ja laadittavat selvitykset tukevat osaltaan tarkempaa yhteisvaikutusten arviointia. Kaikki Maakuntakaavaa 2040 varten toteutettavat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit palvelevat koko maakuntaa. Selvitysraportit ja muut tulosaineistot ovat valmistuttuaan kuntien ja toimijoiden käytettävissä. Osa selvitysaineistoista voidaan luovuttaa myös paikkatietomuodossa. Jo käytettävissä olevia aineistoja ovat mm. maiseman herkkyyshanalyysi ja näkyvyysanalyysit sekä metsäpeuran liikkumiseen ja vasomisaluiden liittyvä selvitys sekä Natura-tarveharkinta.

Maakuntakaavaa 2040 varten jo tehdyt selvitykset ja vaikutusten arvioinnit sekä syksyn aikana toteutettavat selvitykset ja hankkeet tukevat myös muiden maakunnan tuulivoimahankkeiden valmistelua ja ovat käytettävissä hankevalmistelussa. Maakuntakaavan 2040 luonnosaineisto:

<https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/>

Myös voimassa olevan Keski-Suomen maakuntakaavan taustaselvitykset ovat käytettävissä: <https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/keski-suomen-maakuntakaava/>

Maakuntakaavan ehdotusvaiheen valmisteluvaiheessa on arvioitava myös mahdollisten tuulivoima-aluemuutosten muodostaman kokonaisuuden yhteisvaikutukset siinä laajuudessa ja tarkkuudella kuin maakuntakaavatarkastelussa on lakisääteisesti tarpeen. Arvioinnin lopputuloksena hahmotetaan maakuntakaavan 2040 ehdotuksessa esitettävä seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotannon kokonaisuus, huomioiden tarkastelun aikajänne vuoteen 2040.

Maakuntahallitus päätti 17.6.22 uusien tuulivoimatuotantoon soveltuvien alueiden huomioimisesta maakuntakaavan 2040 ehdotuksessa. Päätöksen mukaan, mikäli joku taho esittää kaavaehdotukseen sisällytettäväksi uusia tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita, on alueiden osalta oltava toteutettuna maakuntakaavatason vaatimat selvitykset (MH 17.6. 50§). Päätöksen mukainen linjaus tarvittavista selvityksistä ja maakuntakaavaa varten tehtyjen selvitysten huomioimisesta on esitelty Maakuntahallituksen kokouksessa 19.8.2022. Keski-Suomen liitto on toimittanut kunnille 31.8.2022 päivätyn tarkemman ohjekirjeen seudullisesti merkittävien tuulivoimatuotantoalueiden huomioimisesta Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 ehdotusvaiheen valmistelussa.

Huomioiden maakuntakaavan valmistelun eteneminen ja valmistuvat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit, uusia alueita ja alueiden muutoksia voidaan huomioida ehdotusvaiheen valmistelun ajan siihen saakka, kunnes viranomaisneuvottelua varten valmisteltava ehdotus on valmis. Keski-Suomen liitto pyrkii valmistelemaan ao. ehdotuksen vuoden 2022 loppuun mennessä.

Tavoitteenamme on yhteistyössä selvitetty ja arvioitu, järkevä seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon soveltuvien alueiden kokonaisuus Keski-Suomeen.

Lausunnon ovat valmistelleet ympäristöpäällikkö Reima Välivaara ja maakunta-arkkitehti Liisa Bergius, liisa.bergius@keskisuomi.fi, p. 0405902296.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.